

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

7.3.2014

B7-0241/2014

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan mukaisesti

Turkkia koskevasta vuoden 2013 edistymiskertomuksesta
(2013/2945(RSP))

Ria Oomen-Ruijten
ulkoasiainvaliokunnan puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Turkkiä koskevasta vuoden 2013 edistymiskertomuksesta (2013/2945(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission laatiman Turkkiä koskevan vuoden 2013 edistymiskertomuksen (SWD(2013)0417),
 - ottaa huomioon 16. lokakuuta 2013 annetun komission tiedonannon ”Laajentumisstrategia ja vuosien 2013 ja 2014” tärkeimmät haasteet (COM(2013)0700),
 - ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa ja erityisesti 10. helmikuuta 2010 Turkkiä koskevasta vuoden 2009 edistymiskertomuksesta¹, 9. maaliskuuta 2011 Turkkiä koskevasta vuoden 2010 edistymiskertomuksesta², 29. maaliskuuta 2012 Turkkiä koskevasta vuoden 2011 edistymiskertomuksesta³, 18. huhtikuuta 2013 Turkkiä koskevasta vuoden 2012 edistymiskertomuksesta⁴ ja 13. kesäkuuta 2013 Turkin tilanteesta⁵ antamansa päätöslauselmat,
 - ottaa huomioon 3. lokakuuta 2005 hyväksytyyn Turkin neuvottelukehysten,
 - ottaa huomioon 18. helmikuuta 2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/157/EY Turkin tasavallan liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista⁶ (”liittymiskumppanuus”) sekä aiemmat, vuosina 2001, 2003 ja 2006 tehdyt neuvoston päätökset liittymiskumppanuudesta,
 - ottaa huomioon 14. joulukuuta 2010, 5. joulukuuta 2011, 11. joulukuuta 2012 ja 25. kesäkuuta 2013 annetut neuvoston päätelmät,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
 - ottaa huomioon 26. marraskuuta 2013 julkaistun Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutetun kertomuksen päätelmät, joissa painotettiin poliisivoimien epäasianmukaista toimintaa Gezin mielenosoituksissa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että liittymisneuvottelut Turkin kanssa käynnistettiin 3. lokakuuta 2005 ja että tällaisten neuvottelujen aloittaminen on lähtölaukaus pitkälle ja tulokseltaan avoimelle prosessille, joka perustuu oikeudenmukaiseen ja tiukkaan ehdollisuuteen ja sitoumukseen toteuttaa uudistuksia;

¹ EUVL C 341 E, 16.12.2010, s. 59.

² EUVL C 199 E, 7.7.2012, s. 98.

³ EUVL C 257 E, 6.9.2013, s. 38.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0184.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0277.

⁶ EUVL L 51, 26.2.2008, s. 4.

- B. ottaa huomioon, että Turkki on sitoutunut Kööpenhaminan arviointiperusteiden täyttämiseen, riittäviin ja tehokkaisiin uudistuksiin, hyviin naapuruussuhteisiin ja asteittaiseen EU:n lainsäädäntöön mukautumiseen; toteaa, että nämä uudistukset olisi nähtävä Turkin mahdollisuutena jatkaa uudenaikaistamista;
- C. katsoo, että EU-jäsenyyden olisi oltava edelleen Turkin uudistusten kiintopisteenä;
- D. ottaa huomioon, että Kööpenhaminan arviointiperusteiden täytyminen kokonaisuudessaan ja EU:n integraatiokyvyn ylläpitäminen joulukuun 2006 Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti ovat edelleen EU:hun liittymisen perusta;
- E. ottaa huomioon, että 11. joulukuuta 2012 antamissaan päätelmissä neuvosto kannatti uusien ehdokasvaltioiden neuvottelukehysä koskevaa komission uutta toimintatapaa, jossa oikeusvaltioon liittyvät kysymykset on asetettu laajentumispolitiikan keskiöön, ja vahvisti, että neuvotteluluku 23 (oikeuslaitos ja perusoikeudet) ja neuvotteluluku 24 (oikeus, vapaus ja turvallisuus) ovat keskeinen osa neuvotteluprosessia ja niitä olisi käsiteltävä jo neuvottelujen varhaisessa vaiheessa, jotta voidaan asettaa selkeät tavoitteet, antaa riittävästi aikaa tarvittavien muutosten tekemiseksi lainsäädäntöön ja instituutioiden uudistamiseksi ja siten saavuttaa konkreettisia tuloksia täytäntöönpanossa;
- F. ottaa huomioon, että tiedonannossaan ”Laajentumisstrategia ja vuosien 2013 ja 2014 tärkeimmät haasteet” komissio totesi, että Turkki on taloutensa, strategisen sijaintinsa ja alueellisen vaikutusvaltansa vuoksi EU:n strateginen kumppani ja tärkeä osatekijä EU:n taloudellisen kilpailukyvyn kannalta ja että edellisten 12 kuukauden aikana uudistuksissa oli saavutettu huomattavaa edistystä; ottaa huomioon, että komissio kehotti toteuttamaan lisää uudistuksia ja edistämään poliittisen kentän vuoropuhelua Turkissa ja laajemmin Turkin yhteiskunnassa;
- G. toteaa, että Turkki ei ole kuluneen kahdeksan vuoden aikana edelleenkään pannut täytäntöön EY–Turkki-assosiaatiosopimuksesta ja sen lisäpöytäkirjasta johtuvia määräyksiä;
- H. katsoo, että Turkin on oman etunsa vuoksi sekä vakauden vahvistamiseksi ja hyvien naapuruussuhteiden edistämiseksi pyrittävä aktiivisemmin ratkaisemaan vielä ratkaisematta olevat kahdenväliset kysymykset, myös avoimia oikeudellisia velvoitteita koskevat kiistat sekä maaraja-, meriraja- ja ilmatilakiistat, lähinaapuriensa kanssa Yhdistyneiden kansakuntien perusoikeuskirjan ja kansainvälisen oikeuden määräysten mukaisesti;
- I. ottaa huomioon, että Turkilla on mahdollisuus toimia keskeisessä roolissa monipuolistettaessa energialähteitä ja naapurimaista EU:hun toimitettavan öljyn, kaasun ja sähkön siirtoreittejä, ja korostaa, että Turkille ja EU:lle on tarjolla mahdollisuuksia hyödyntää Turkin runsaita uusiutuvia energiavaroja kestävän vähähiilisen talouden luomiseksi;
- J. ottaa huomioon, että korruption torjunta kaikilla tasoilla on toimivan oikeusvaltion merkittävä osatekijä;

- K. ottaa huomioon, että Turkki on yhä aktiivinen osallistuja laajemmassa naapurustossaan ja tärkeä alueellinen toimija;

Uskottava sitoutuminen ja vahva demokraattinen perusta

1. suhtautuu myönteisesti Turkkia koskevaan vuoden 2013 edistymiskertomukseen ja yhtyy komission päätelmään, jonka mukaan Turkki on EU:n strateginen kumppani ja että kuluneiden 12 kuukauden aikana uudistuksissa on saavutettu merkittävää edistystä; korostaa, että on tärkeää tehdä kiireellisesti lisä uudistuksia, jotta voidaan varmistaa, että Turkin hallinnon vastuullisuutta ja avoimuutta pystytään lisäämään näin ja myös edistämään vuoropuhelua koko poliittisessa kentässä ja laajemmin yhteiskunnassa erityisesti ottamalla kansalaisyhteiskunta täysimääräisesti mukaan vuoropuheluun ja lisäämällä sen vaikutusmahdollisuuksia sekä kunnioittamalla kaikilta osin perusoikeuksia ja oikeusvaltion periaatetta käytännössä; muistuttaa, että vallanjaon ja oikeusvaltion periaatteet sekä perusoikeudet ovat keskeisiä kaikissa demokraattisissa hallintojärjestelmissä, ja korostaa puolueettoman ja riippumattoman oikeusjärjestelmän merkitystä aidosti demokraattisessa valtiojärjestelmässä;
2. panee merkille EU:n ja Turkin välisten neuvottelujen muutosvoiman ja korostaa, että EU:n ja Turkin välinen tiivis vuoropuhelu ja yhteistyö ovat tärkeitä uudistusprosessin kannalta, jotta neuvottelujen avulla Turkille voidaan jatkossakin tarjota selvä viitekehys ja uskottavat kiintopisteet; pitää siksi erittäin tärkeänä hyvässä uskossa käytäviä uskottavia neuvotteluita, jotka perustuvat Turkin ja EU:n keskinäiseen sitoumukseen toteuttaa tehokkaita uudistuksia, joilla vahvistetaan Turkin yhteiskunnan demokraattista perustaa, edistetään perusarvoja ja saadaan aikaan positiivisia muutoksia Turkin instituutioissa, lainsäädännössä ja yhteiskunnan ajattelutavassa; pitää siksi myönteisenä neuvottelulukua 22 koskevien neuvottelujen käynnistämistä;
3. pitää myönteisenä EU:n ja Turkin välisen takaisinottosopimuksen allekirjoittamista sekä viisumipakon poistamista koskevan vuoropuhelun käynnistämistä 16. joulukuuta 2013; painottaa, että on tärkeää saavuttaa Turkin ja EU:n välinen yhteisymmärrys siitä, että takaisinottosopimus ja viisumipakon poistamiseen johtava etenemissuunnitelma ovat tärkeitä molempien osapuolten kannalta; kehottaa tästä syystä EU:ta antamaan kaiken Turkin tarvitseman teknisen ja taloudellisen avun, jonka turvin takaisinottosopimus voidaan panna täytäntöön, ja vaatii, että Turkki ottaa käyttöön riittävät toimintalinjat, joilla pyritään tarjoamaan turvapaikanhakijoille todellista kansainvälistä suojelua ja turvaamaan maahanmuuttajien ihmisoikeuksien kunnioittaminen; katsoo, että maahanmuuton hallintaa käsittelevän pääosaston perustaminen sekä ulkomaalaisia ja kansainvälistä suojelua koskevan lain täytäntöönpano ovat hyvä alku tämän tavoitteen saavuttamisessa; muistuttaa, että Turkki on yksi EU:hun suuntautuvan laittoman maahanmuuton keskeisistä kauttakulkumaista, ja korostaa, että takaisinottosopimuksen pikainen ratifiointi ja sen tehokas täytäntöönpano kaikkiin jäsenvaltioihin nähden on tärkeää; kehottaa Turkkiä panemaan kaikilta osin ja tehokkaasti täytäntöön voimassa olevat kahdenväliset takaisinottosopimukset; painottaa selviä etuja, joita saadaan helpottamalla liikemiesten, tutkijoiden, opiskelijoiden ja kansalaisyhteiskunnan edustajien pääsyä EU:n alueelle, ja kehottaa Turkkiä ja komissiota siirtymään vuoropuhelussa seuraavaan vaiheeseen, jotta saavutettaisiin nopeasti merkittävää edistystä viisupakon poistamisessa;

Kööpenhaminan arviointiperusteiden täyttäminen

4. on erittäin huolissaan Turkin viimeaikaisista tapahtumista, jotka liittyvät korkealla tasolla paljastunutta korruptiota koskeviin väitteisiin; pitää valitettavana, että tutkimuksista alun perin vastuussa olleet syyttäjät ja poliisit on siirretty toisiin tehtäviin, sillä tällainen toiminta on vastoin riippumattoman oikeusjärjestelmän peruseriaatteita ja vaikuttaa erittäin kielteisesti mahdollisuuteen suorittaa uskottavia tutkimuksia; pitää valitettavana, että hallituksen, oikeuslaitoksen, poliisivoimien ja tiedotusvälineiden keskinäisen luottamuksen murenemista; vaatii Turkin hallitus osoittamaan, että se on kaikilta osin sitoutunut demokraattisiin periaatteisiin ja pidättäytyy jatkossa sekaantumasta korruptiota koskeviin tutkimuksiin ja syytteesenpanoon;
5. muistuttaa Turkin hallitusta sen sitoutumisesta korruption poistamiseen erityisesti siten, että pannaan täytäntöön suurin osa suosituksista, jotka annettiin Euroopan neuvoston lahjonnan vastaisten valtioiden ryhmän (GRECO) vuonna 2005 laatimissa arviointikertomuksissa; kehottaa Turkin hallitusta varmistamaan tilintarkastustuomioistuimen moitteettoman toiminnan sovellettavien kansainvälisten normien mukaisesti ja varmistamaan asiaankuuluvalla yleisölle ja instituutioille sekä erityisesti Turkin parlamentille täydet mahdollisuudet tutustua tilintarkastustuomioistuimen kertomuksiin, turvallisuusjoukkoja koskevat kertomukset mukaan lukien; kehottaa Turkkiä varmistamaan kaikkien ministeriöiden ja tilintarkastustuomioistuimen keskinäisen yhteistyön; korostaa jälleen kerran tarvetta nimittää lainvalvonnasta vastaava viranomainen, joka toimii oikeuslaitoksen alaisuudessa;
6. panee merkille, että keskinäisellä valvontajärjestelmällä on erittäin tärkeä merkitys kaikissa nykyaikaisissa demokraattisissa valtioissa ja että Turkin parlamentilla on oltava keskeinen rooli Turkin poliittisen järjestelmän ytimessä, koska se tarjoaa puitteet vuoropuhelulle ja yhteisymmärryksen rakentamiselle kaikkialla poliittisessa kentässä; on huolissaan poliittisesta kahtiajakautumisesta ja hallituksen sekä opposition haluttomuudesta saavuttaa yhteisymmärrys keskeisistä uudistuksista ja uuden perustuslain laatimisesta; kehottaa kaikkia poliittisia toimijoita, hallitusta ja oppositiota tekemään yhteistyötä valtion laitosten poliittisen moniarvoisuuden lisäämiseksi ja edistämään valtion ja yhteiskunnan nykyaikaistamista ja demokratisoimista; korostaa kansalaisyhteiskunnan järjestöjen keskeistä roolia ja tarvetta käydä uudistusprosessia koskevaa tarkoituksenmukaista keskustelua yleisön kanssa; kehottaa poliittista enemmistöä ottamaan muita poliittisia voimia ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjä aktiivisesti mukaan tärkeistä uudistuksista käytävään keskusteluun ja ottamaan näiden edut ja näkemykset osallistavalla tavalla huomioon; tähdentää, että perustuslakiuudistuksen on säilyttävä ensisijaisena painopisteenä Turkin uudistamisen ja demokratisoinnin pidemmälle viemisessä;
7. on huolestunut väitteistä, joiden mukaan viranomaiset ovat profiloineet järjestelmällisesti virkamiehiä sekä poliisi- ja turvallisuusjoukkoja näiden uskonnollisen, etnisen ja poliittisen suuntautumisen perusteella;
8. korostaa, että vuoden 2010 perustuslakimuutosten täytäntöönpanossa on saatava kiireesti aikaan lisäedistystä ja erityisesti on hyväksyttävä henkilötietojen suoja ja

sotilastuomioistuimia koskevat lait sekä lait, joilla otetaan käyttöön positiivinen erityiskohtelu sukupuolten tasa-arvon toteutumisen edistämiseksi; painottaa, että on tärkeää, että nämä perustuslakimuutokset pannaan tinkimättä täytäntöön, kun ne on hyväksytty;

9. kiittää sovittelukomiteaa siitä, että se on päässyt yksimielisyyteen 60 perustuslakimuutoksesta, mutta on huolissaan komitean toimien keskeytymisestä ja siitä, että edistystä ei tällä hetkellä tapahdu; on vakaasti sitä mieltä, että Turkin uutta perustuslakia koskevia toimia olisi jatkettava, koska se on oleellista Turkin uudistusprosessin kannalta; painottaa, että perustuslakiuudistusta koskevassa prosessissa yhteisymmärryksen saavuttaminen tehokkaasta vallanjakojärjestelmästä ja kansalaisuuden osallistavasta määritelmästä on tärkeää, jotta olisi mahdollista laatia täysin demokraattinen perustuslaki, jolla taataan yhtäläiset oikeudet kaikille Turkin kansalaisille; korostaa, että Euroopan neuvoston jäsenvaltiona Turkki voisi hyötyä perustuslakiuudistusta koskevasta aktiivisesta vuoropuhelusta Venetsian komission kanssa; korostaa, että perustuslakiuudistus on pantava täytäntöön avoimesti ja osallistavasti ja siten, että kansalaisyhteiskunta otetaan mukaan kaikkiin uudistusprosessin vaiheisiin;
10. on syvästi huolissaan tuomarien ja syyttäjien korkeaa neuvostoa koskevasta laista ja panee merkille oikeusministerille myönnetyn vaikutusvaltaisen ja keskeisen aseman, joka ei ole yhdenmukainen riippumattomasta oikeusjärjestelmästä koskevan periaatteen kanssa, joka puolestaan on täysipainoisesti toimivan demokraattisen keskinäisen valvontajärjestelmän ehdoton ennakkoehto; painottaa, että tuomarien ja syyttäjien korkean neuvoston vaalia ja kokoonpanoa koskevien sääntöjen on oltava kaikilta osin yhdenmukaisia eurooppalaisten normien kanssa ja kehottaa Turkin hallitusta neuvottelemaan tiiviisti komission ja Venetsian komission kanssa ja tarkastelemaan uudelleen tuomarien ja syyttäjien korkeaa neuvostoa koskevaa uutta lakia heidän suositustensa pohjalta;
11. pitää myönteisenä 30. syyskuuta 2013 esitettyä hallituksen demokratisointipakettia ja kehottaa panemaan sen kaikilta osin ripeästi täytäntöön ja kuulemaan asianmukaisesti oppositiota ja asianomaisia kansalaisyhteiskunnan järjestöjä täytäntöönpanolainsäädännön valmistelussa sekä jatkamaan toimiaan vaalijärjestelmän uudistamiseksi muun muassa siten, että lasketaan 10 prosentin äänikynnystä ja otetaan asianmukaisesti mukaan kaikki Turkin yhteiskunnan osatekijät, jotta voidaan vahvistaa demokratiaa ja ottaa nykyistä paremmin huomioon maan moniarvoisuuden; korostaa tarvetta laatia kiireellisesti kattavaa syrjinnänvastaista lainsäädäntöä ja perustaa syrjinnän torjumista ja tasa-arvon edistämistä koskeva toimikunta; kehottaa siksi hallitusta varmistamaan, että viharikoksia koskevassa lainsäädännössä annetaan suojaa kaikille kansalaisille ja yhteisöille, myös homo- ja biseksuaaleille, transihmisille sekä intersukupuolisille henkilöille (HLBTI); kannustaa hallitusta toteuttamaan toimia aleviittiyhteisön oikeuksien parantamiseksi viipymättä; kehottaa toteuttamaan lisätoimia romanivähemmistöön kohdistuvan syrjinnän torjumiseksi sekä edistämään romanien työllistymistä ja vähentämään koulunkäynnin keskeyttämistä;
12. suhtautuu myönteisesti vuonna 2013 toimintansa aloittaneiden uusien elimien, kuten oikeusasiamiehen viraston ja Turkin kansallisen ihmisoikeuselimen (Turkish National

Human Rights Institution) perustamiseen, ja toteaa, että ne toimivat lisämekanismeina, jotta yksittäiset henkilöt voivat vaatia perusoikeuksiensa ja -vapauksiensa suojelemista;

13. pitää erittäin valitettavana tapauksia, joissa mielenosoittajia ja poliisivoimien edustajia on kuollut, poliisin liiallista voimankäyttöä ja tiettyjen marginaaliryhmien väkivallantekoja; toteaa, että Gezi-puiston protestit osoittivat, että Turkissa on dynaaminen kansalaisyhteiskunta, ja katsoo, että perusarvojen edistämistä koskevaa vuoropuhelua ja uudistusten toteuttamista on jatkettava kiireesti; pitää valitettavana, että tuomioistuimet eivät selvästikään ole määränneet rangaistuksia valtion virkamiehille ja poliiseille, jotka syyllistyivät Gezi-puiston mielenosoittajiin kohdistettuun väkivaltaan, joka johti kuolonuhreihin ja vakaviin loukkaantumisiin, ja suhtautuu siksi myönteisesti parhaillaan suoritettaviin sisäministeriön käynnistämiin hallinnollisiin tutkimuksiin, oikeudellisiin tutkimuksiin ja oikeusasiamiehen tekemiin selvityksiin Gezi-puiston tapahtumiin liittyvistä kanteluista, ja katsoo, että nämä toimet ovat uusi mahdollisuus osoittaa täysimääräistä sitoumusta oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen ja saattaa vastuulliset oikeuden eteen; odottaa, että tutkimuksissa ja selvityksissä puututaan kattavasti ja viipymättä näihin huolenaiheisiin; kehottaa Turkia ottamaan käyttöön asianmukaisia sisäisiä tarkistusmenettelyjä ja perustamaan poliisin tekemiä rikoksia tutkivan riippumattoman valvontaelimen; katsoo, että Gezi-puiston tapahtumat osoittivat selvästi, että tarvitaan kauaskantoisia uudistuksia, joilla voidaan varmistaa kokoontumisvapauden kunnioittaminen; kannustaa sisäministeriötä ja Turkin poliisivoimia ottamaan käyttöön menetelmiä, joilla julkisiin mielenilmauksiin voidaan vastata nykyistä hillitymmällä tavalla, ja vaatii erityisesti, että ne eivät estäisi protestoijien perusoikeuksista huolehtivien henkilöiden, kuten hoitohenkilöstön, asianajajien ja muiden ammattilaisten, työtä;
14. panee merkille, että ennennäkemätön mielenosoitusaalto ilmentää myös monien Turkin kansalaisten oikeutettuja toiveita demokratian syventämisestä; toteaa jälleen, että demokratiassa hallitusten on edistettävä suvaitsevaisuutta ja taattava kaikkien kansalaisten uskonnon- ja vakaumuksenvapaus; kehottaa Turkin hallitusta kunnioittamaan maan yhteiskunnallista moninaisuutta ja moniarvoisuutta;
15. on erittäin huolissaan siitä, että Turkin tiedotusvälineet uutisoivat Gezi-puiston tapahtumista hyvin vähän ja että hallituksen reaktioita tapahtumiin arvostelleita toimittajia on erotettu; muistuttaa, että sananvapaus ja tiedotusvälineiden moniarvoisuus, myös digitaalinen ja sosiaalinen media, ovat unionin keskeisten arvojen ytimessä, ja korostaa, että riippumaton lehdistö on erittäin tärkeä demokraattiselle yhteiskunnalle, sillä se mahdollistaa kansalaisten aktiivisen ja valistuneen osallistumisen yhteiseen päätöksentekoon, mikä puolestaan vahvistaa demokratiaa; on erittäin huolissaan uudesta internetiä koskevasta laista, jonka johdosta pääsyä internetiin aletaan valvoa ja seurata kohtuuttomissa määrin ja joka saattaa merkittävästi vaikuttaa vapaaseen ilmaisuun, tutkivaan journalismiin, demokraattiseen valvontaan sekä mahdollisuuteen saada monipuolista tietoa internetin kautta; panee merkille, että EU ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö ovat ilmaisseet vakavan huolensa tästä, ja pyytää Turkin hallitusta muuttamaan lakia siten, että se on yhdenmukainen tiedotusvälineiden vapautta sekä sananvapautta koskevien eurooppalaisten normien kanssa; korostaa jälleen olevansa huolissaan siitä, että laajat viestinnän monialayritykset omistavat suurimman osan tiedotusvälineistä ja että näillä monialayrityksillä, joihin

omistus keskittyy, on laajoja liiketoiminnallisia etuja; panee huolestuneena merkille, että tiedotusvälineiden omistajien ja toimittajien itsesensuuri on erittäin yleistä; on huolissaan siitä, että toimittajia on erotettu viroistaan tiedotusvälineissä sen vuoksi, että he ovat arvostelleet hallitusta; on erittäin huolissaan arvostelua esittäneiden tiedotusvälineiden omistajien rankaisemiseksi käytetyistä menetelmistä; korostaa huolenaiheita, jotka liittyvät valtiollisten elimien akkreditoinnin seurauksiin erityisesti opposition tiedotusvälineiden kannalta; on erittäin huolissaan myös siitä, että erittäin monia toimittajia on tälläkin hetkellä tutkintavankeudessa, mikä heikentää sanan- ja lehdistönvapautta, ja kehottaa Turkin oikeusviranomaisia tarkastelemaan uudestaan ja käsittelemään näitä tapauksia mahdollisimman pian; tähdentää julkisten tiedotusvälineiden erityistä asemaa demokratian vahvistamisessa ja kehottaa Turkin hallitusta varmistamaan niiden riippumattomuuden ja elinkelpoisuuden eurooppalaisten normien mukaisesti;

16. on erittäin huolissaan ja pettynyt siitä, että internetiä ja tuomarien ja syyttäjien korkeaa neuvostoa koskevista lainsäädäntöluonnoksista ei ole käyty aitoa vuoropuhelua eikä neuvotteluja, ja toteaa, että tällainen toiminta poikkeaa huomattavasti aikaisemmista tapauksista, joissa yhteistyö on ollut hyvää; on erittäin huolissaan siitä, että internetiä sekä tuomarien ja syyttäjien korkeaa neuvostoa koskevat lait vievät Turkkiä etäämmälle Kööpenhaminan arviointiperusteiden täyttämistä, ja kehottaa Turkin hallitusta osallistumaan aitoon ja rakentavaan vuoropuheluun näistä laeista ja tulevasta lainsäädännöstä ja erityisesti tiedotusvälineitä ja oikeuslaitosta koskevasta lainsäädännöstä ja pyytää sitä myös tekemään kaikkensa neuvottelujen elvyttämiseksi ja osoittamaan sitoumustaan liittyä EU:n jäseneksi muun muassa siten, että se uudistaa internetiä sekä tuomarien ja syyttäjien korkeaa neuvostoa koskevia lakeja;
17. panee merkille, että vuonna 2011 perustettu Euroopan parlamentin tilapäinen valtuuskunta, jonka tehtävänä on tarkkailla toimittajien oikeudenkäyntejä Turkissa – ja johon viitataan Turkkiä koskevasta vuoden 2011 edistymiskertomuksesta ja Turkkiä koskevasta vuoden 2012 edistymiskertomuksesta annetuissa parlamentin päätöslauselmissa – on esittänyt tosiasiallisiin havaintoihin perustuvan toimintaa koskevan välikertomuksen vuodelta 2013 ja aikoo esittää toimintaa koskevan loppukertomuksen 1. huhtikuuta 2014;
18. panee merkille, että Turkin yhteiskunnassa ollaan huolissaan Ergenekon-tapausta koskevan oikeudenkäynnin kohtuuttomasta laajuudesta ja oikeudenmukaiseen menettelyyn liittyvistä puutteista sekä epäyhdenmukaisten todisteiden käyttöä vastaajia vastaan koskevista väitteistä, jotka Sledgehammer-tapauksen tavoin heikentävät tuomion hyväksyttävyyttä; painottaa edellä esitetyn valossa jälleen sitä, että KCK-oikeudenkäynnissä on osoitettava, että Turkin demokraattiset instituutiot ja oikeusjärjestelmä ovat vahvoja ja toimivat asianmukaisesti, riippumattomasti, puolueettomasti ja avoimesti ja että ne ovat vahvasti ja ehdottomasti sitoutuneet perusoikeuksien noudattamiseen; kehottaa EU:n Ankaran edustustoa seuraamaan tiiviisti näihin tapauksiin liittyviä tapahtumia, mukaan lukien mahdollinen muutoksenhakuprosessi ja vankeusolot, sekä raportoimaan niistä komissiolle ja parlamentille;

19. kiinnittää erityistä huomiota Fusun Erdoğanin and Pinar Selekin oikeudenkäynteihin; katsoo, että nämä oikeudenkäynnit kuvastavat Turkin oikeusjärjestelmän puutteita ja esittää huolensa siitä, että Pinar Selekin tapauksessa oikeudenkäynti on kestänyt jo 16 vuotta; vaatii, että kaikki oikeudenkäynnit on toteutettava avoimesti oikeusvaltion periaatteita noudattaen ja asianmukaiset edellytykset varmistaen;
20. panee merkille, että oikeuslaitoksen kolmannen uudistuspaketin täytäntöönpano on johtanut huomattavan monen pidätettynä olleen vapauttamiseen, ja suhtautuu myönteisesti oikeuslaitoksen neljänteen uudistuspakettiin, sillä se on tärkeä askel kohti EU:n normien ja arvojen mukaista oikeuslaitosta Turkissa; panee erityisesti merkille i) että tehdään uusi, merkittävä ero sananvapauden, lehdistönvapauden ja kokoontumisvapauden sekä väkivaltaan yllyttämisen tai terroritekojen välillä, ii) että rikoksen tai rikollisen ylistämistä koskeva rikos rajoitetaan tapauksiin, joissa yleinen järjestys on selvässä ja välittömässä vaarassa ja iii) että rikoksen, joka on tehty jonkin järjestön nimissä, vaikka rikosentekijä ei ole kyseisen järjestön jäsen, laajuus on rajattu koskemaan yksinomaan aseellisia organisaatioita;
21. pitää ilahduttavana tuomarien ja syyttäjien korkean neuvoston tekemää aloitetta edistää monien tuomarien ja syyttäjien ihmisoikeuskoulutusta ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön toiminnan perusteellista ymmärtämistä; kehottaa hallitusta hyväksymään ihmisoikeuksia koskevan toimintasuunnitelman, joka perustuu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja jolla pyritään vastaamaan tuomioistuimen tuomioiden esiin nostamiin kysymyksiin, joissa Turkin on todettu rikkoneen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen määräyksiä; kehottaa Turkin hallitusta jatkamaan oikeusjärjestelmän kunnianhimoisia uudistuksia, joissa tärkeitä ovat puolustuksen tehostaminen ja perusoikeuksien edistäminen; korostaa tässä yhteydessä, että terrorismin vastaista lakia olisi kiireellisesti uudistettava;
22. kehottaa Turkia sitoutumaan rankaisemattomuuden torjumiseen ja saattamaan toimet Kansainvälistä rikostuomioistuinta koskevaan Rooman peruskirjaan liittymiseksi menestyksellisesti päätökseen;
23. muistuttaa, että on tärkeää käsitellä neuvottelulukua 23 (oikeuslaitos ja perusoikeudet) sekä neuvottelulukua 24 (oikeus- ja sisäasiat) neuvotteluprosessin varhaisessa vaiheessa ja päättää ne viimeisenä; korostaa, että tämä vastaisi komission uutta lähestymistapaa uusiin ehdokasvaltioihin; palauttaa mieliin, että näitä lukuja koskevien neuvottelujen käynnistäminen perustuu virallisissa edellytyksissä määritettyjen ehtojen täyttymiseen ja korostaa siksi, että neuvottelulukujen 23 ja 24 käsittelemisen virallisten edellytysten toimittaminen Turkille tarjoaisi selkeän etenemissuunnitelman, vauhdittaisi uudistusprosessia ja varmistaisi erityisesti sen, että Turkin uudistusprosessilla olisi selkeä kiintopiste, joka perustuu eurooppalaisiin normeihin erityisesti oikeuslaitoksen osalta; kehottaa näin ollen neuvostoa pyrkimään uudelleen laatimaan viralliset edellytykset, jotta neuvottelulukuja 23 ja 24 koskevat neuvottelut voidaan lopulta käynnistää, kun edellytykset on täytetty; kehottaa Turkia toimimaan mahdollisimman läheisessä yhteistyössä tämän saavuttamiseksi; kehottaa komissiota edistämään viipymättä vuoropuhelun ja yhteistyön tiivistämistä Turkin kanssa oikeusjärjestelmän, perusoikeuksien ja sisä- ja oikeusasioden alalla niin kutsutun myönteisen asialistan puitteissa;

24. kiittää säätiöistä vastaavan kokouksen päätöstä palauttaa historiallisen Mor Gabrielin luostarin maat Turkin syyrialais-ortodoksiselle yhteisölle, kuten hallitus demokratiapakettissa lupasi; korostaa, että on tärkeää huolehtia, että kaikkien uskonnollisten yhteisöjen omistusoikeuksien palauttaminen tapahtuu myös vastaisuudessa asianmukaisen oikeudellisen kehyksen turvin; painottaa, että on tärkeää jatkaa uudistusprosessia ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapauden alalla siten, että uskonnolliset yhteisöt voivat saada oikeushenkilöllisyyden, ja poistamalla kaikki pappien koulutusta, nimittämistä ja virassa seuraamista koskevat rajoitukset, kunnioittamalla asianomaisia Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioita, noudattamalla Venetsian komission suosituksia ja poistamalla kaikenlaisen uskontoon perustuvan syrjinnän ja kaikki uskontoon perustuvat esteet; kehottaa Turkin hallitusta harkitsemaan aleviittiyhteisön pyyntöä tunnustaa cemevi-rakennukset pyhäköiksi sellaisenaan; painottaa, että on tärkeää poistaa kaikki esteet Halkin seminaarin pikaiselta uudelleenavaamiselta ja ekumeenisen patriarkan kirkollisen arvonimen julkiselta käytöltä;
25. antaa tukensa perhe- ja sosiaaliasioiden ministeriön parhaillaan valmistelemalle naisiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevalle tietokannalle; pyytää täydentämään voimassa olevaa lainsäädäntöä perheväkivallan uhreiksi joutuneiden naisten suojakotien perustamisesta ja niihin liittyvistä asianmukaisista seurantamekanismeista, jos kunnat eivät perusta kyseisiä turvakoteja; tukee perhe- ja sosiaaliasioiden ministeriön pyrkimyksiä määrätä entistä ankarampia seuraamuksia nuorten tyttöjen pakkoavioliitoille, jotka on lopetettava, ja rohkaisee ministeriötä jatkamaan tällä tiellä; vaatii toteuttamaan lisätoimia niin sanottujen kunniamurhien lopettamiseksi; ilmoittaa jälleen olevansa huolissaan naisten vähäisestä sosiaalisesta ja taloudellisesta osallisuudesta ja vähäisestä osuudesta työelämässä, politiikassa ja hallinnon johtotehtävissä ja kehottaa hallitusta toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä, joilla voidaan edistää naisten näkyvämpää roolia Turkin taloudessa ja politiikassa; kehottaa kaikkia poliittisia puolueita ryhtymään erityistoimiin kannustaakseen edelleen naisten voimaannuttamista, jotta nämä osallistuisivat aktiivisesti politiikkaan; korostaa koulutuksen keskeistä merkitystä naisten sosiaalisen ja taloudellisen osallisuuden edistämisessä ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen tärkeyttä lainsäädäntöprosessissa ja lainsäädännön täytäntöönpanossa;
26. tukee voimakkaasti hallituksen aloitetta pyrkiä ratkaisemaan kurdikysymys PKK-puolueen kanssa käytävien neuvotteluiden pohjalta, jotta PKK saadaan lopettamaan terroristitoimintansa lopullisesti; kannustaa hallitusta toteuttamaan tarpeelliset uudistukset, joilla pyritään edistämään kurdiyhteisön sosiaalisia, kulttuurisia ja taloudellisia oikeuksia, myös julkisissa kouluissa annettavan kurdinkielisen opetuksen avulla, asianomaisten sidosryhmien ja opposition asianmukaisen kuulemisen pohjalta, ja kehottaa hallitusta pyrkimään näillä toimilla laajemmin helpottamaan vastaamista perusoikeuksia kaikille Turkin kansalaisille vaativiin vaatimuksiin; on huolestunut kurdikysymyksestä kirjoittavia kirjailijoita ja toimittajia vastaan käynnistetyistä lukuisista oikeudellisista menettelyistä ja useiden kurdipoliitikkojen, kaupunginjohtajien, kaupungin- ja kunnanvaltuustojen jäsenten, ammattiyhdistysaktivistien, lakimiesten, mielenosoittajien ja ihmisoikeuksien puolustajien pidätyksistä KCK-järjestön oikeudenkäynnin yhteydessä; kehottaa oppositiota aktiivisesti tukemaan neuvotteluja ja uudistuksia tärkeänä keinona, joka

hyödyttää Turkin koko yhteiskuntaa; kehottaa Turkin viranomaisia ja komissiota toimimaan läheisessä yhteistyössä, jotta neuvotteluluvusta 22 käytävien neuvottelujen puitteissa voidaan arvioida, mitä liittymistä valmistelevan tukivälineen ohjelmia voidaan käyttää edistämään kestävästä kehitystä maan kaakkoisosassa;

27. panee tyytyväisenä merkille, että Turkin hallituksen odotetaan panevan pian täytäntöön ilmoittamansa aikomuksen avata uudelleen kreikkalaisvähemmistölle suunnatun koulun Gökçeadan (Imbros) saarella, mikä on myönteinen askel kohti turkkilaisten saarten Gökçeadan (Imbros) ja Bozcaadan (Tenedos) kaksikulttuurisen luonteen säilyttämistä Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen vuonna 2008 antaman päätöslauselman 1625 mukaisesti; toteaa kuitenkin, että tarvitaan lisätoimia kreikkalaisvähemmistön ongelmien ja erityisesti omistusoikeusongelmien ratkaisemiseksi; kehottaa tässä yhteydessä Turkin viranomaisia edistämään ja helpottamaan sellaisten ulkomailla asuvien vähemmistöperheiden paluuta, jotka ovat halukkaita muuttamaan takaisin saarelle, sillä vähemmistöryhmään kuuluvien kansalaisten määrä on vähenemässä;
28. katsoo, että sosiaalinen vuoropuhelu ja työmarkkinajärjestöjen osallistuminen ovat välttämättömiä vauraan ja moniarvoisen yhteiskunnan kehittymisen kannalta, ja katsoo, että ne tarjoavat keinon edistää sosiaalista ja taloudellista osallisuutta koko yhteiskunnassa; korostaa, että on tärkeää saavuttaa lisäedistystä sosiaalipolitiikan ja työllisyyden aloilla ja erityisesti poistaa kaikki esteet ammattiliittojen tehokkaalta ja täysin vapaalta toiminnalta, luoda kansallinen työllisyysstrategia, puuttua pimeään työntekoon, laajentaa sosiaaliturvamekanismien kattavuutta ja lisätä naisten ja vammaisten henkilöiden työllisyyttä; panee merkille uuden ammattiliittojen oikeuksia koskevan lainsäädännön täytäntöönpanon niin yksityisellä kuin julkisella sektorilla ja erityisesti pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, ja kehottaa Turkkiä pyrkimään kaikkiin keinoin mukauttamaan lainsäädäntönsä ILO:n normeihin; pitää tärkeänä, että käynnistetään neuvottelut sosiaalipolitiikkaa ja työllisyyttä koskevasta neuvotteluluvusta 19;

Hyvien naapurussuhteiden luominen

29. panee merkille Turkin ja Kreikan toimet kahdenvälisen suhteidensa parantamiseksi muun muassa kahdenvälisen kokousten avulla; pitää kuitenkin valitettavana, että Turkin parlamentin Kreikkaa vastaan antamaa casus belli -uhkausta ei ole peruttu; kehottaa Turkin hallitusta lopettamaan Kreikan ilmatilan ja aluevesien toistuvat loukkaukset sekä Turkin sotilaslennot Kreikan saarten yli;
30. kehottaa Turkin hallitusta viipymättä allekirjoittamaan ja ratifioimaan Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS), joka on osa unionin säännöstöä, ja muistuttaa Kyproksen tasavallan täydestä oikeudesta yksinomaiseen talousvyöhykkeeseen; kehottaa Turkkiä kunnioittamaan unionin kaikkien jäsenvaltioiden täysivaltaisia oikeuksia, myös niitä, jotka liittyvät luonnonvarojen etsimiseen ja hyödyntämiseen niiden suvereniteettiin kuuluvilla alueilla tai vesistöillä;
31. toteaa jälleen tukevansa vahvasti Kyproksen jälleenyhdistymistä molemmille yhteisöille oikeudenmukaisen ja kestävänsä ratkaisun pohjalta ja panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille kummankin yhteisön johtajien antaman yhteisen julistuksen, jossa ilmoitetaan

Kyproksen jälleenyhdistymistä koskevien neuvotteluiden käynnistämisestä uudelleen ja jossa molemmat osapuolet sitoutuvat poliittisesti tasa-arvoiseen kahden yhteisön ja kahden alueen liittoon perustuvaan järjestelyyn, ja jossa todetaan, että yhdistynyt Kypros on YK:n ja EU:n jäsenenä yksi kansainvälinen oikeushenkilö, jolla on yksi suvereniteetti ja yksi kansalaisuus; kiittää kummankin osapuolen sitoutumista myönteisen ilmapiirin luomiseen neuvotteluiden onnistumisen varmistamiseksi sekä luottamusta lisäävien toimien toteuttamiseen neuvotteluprosessin tukemiseksi; pyytää Turkkiä aktiivisesti tukemaan neuvotteluja, jotka tähtäävät oikeudenmukaiseen, kattavaan ja toteuttamiskelpoiseen ratkaisuun YK:n pääsihteerin suojeluksessa ja YK:n turvallisuusneuvoston asiaa koskevien päätöslauselmien mukaisesti; kehottaa Turkkiä aloittamaan joukkojensa vetämisen Kyproksesta ja siirtämään Famagustan suljetun alueen YK:n alaisuuteen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 550 (1984) mukaisesti; kehottaa Kyproksen tasavaltaa avaamaan Famagustan sataman EU:n tullivalvonnan alaisuudessa, jotta voidaan edistää myönteisen ilmapiirin syntymistä ja ratkaista meneillään olevat jälleenyhdistymisneuvottelut sekä sallia Kyproksen turkkilaisten suora kaupankäynti laillisella ja kaikille hyväksyttävällä tavalla; panee merkille Kyproksen hallituksen ehdotuksen näiden kysymysten käsittelemiseksi;

32. pitää ilahduttavana pormestari Alexis Galanosin ja pormestari Oktay Kayalpin 10. joulukuuta 2013 antamaa yhteistä lausuntoa, jossa he ilmoittavat tukevansa vankasti Famagustan uudelleen yhdistymistä;
33. suhtautuu myönteisesti Turkin päätökseen myöntää kateissa olevien henkilöiden komitealle pääsy aidatulle sotilasalueelle Kyproksen pohjoisosassa ja kehottaa Turkkiä sallimaan komitealle pääsyn asianomaisiin arkistoihin ja sotilasalueille ruumiiden esiin kaivamista varten; kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota kateissa olevien henkilöiden komitean työhön sotilasalueilla;
34. pitää tärkeänä, että itäisen Välimeren alueella noudatetaan johdonmukaista ja kattavaa turvallisuutta koskevaa toimintatapaa, ja kehottaa Turkkiä sallimaan EU:n ja Naton poliittisen vuoropuhelun pidättymällä veto-oikeutensa käytöstä EU:n ja Naton Kypros-yhteistyötä koskevissa asioissa; kehottaa samalla tavalla Kyproksen tasavaltaa pidättymään veto-oikeutensa käytöstä, kun on kyse Turkin osallistumisesta Euroopan puolustusviraston toimintaan;
35. kehottaa Turkkiä ja Armeniaa normalisoimaan suhteensa ratifioimalla ilman ennakkoehtoja pöytäkirjat diplomaattisuhteiden luomisesta, avaamalla maiden välisen rajan sekä parantamalla aktiivisesti suhteitaan keskittyen erityisesti rajatylittävään yhteistyöhön ja taloudelliseen yhdentymiseen;

EU:n ja Turkin yhteistyön edistäminen

36. pitää valitettavana, että Turkki on kieltäytynyt noudattamasta velvoitettaan soveltaa kaikilta osin ja syrjimättömällä tavalla EY–Turkki-assosiaatiosopimuksen lisäpöytäkirjan määräyksiä; muistuttaa, että tämä vaikeuttaa edelleen huomattavasti neuvotteluprosessia;
37. panee merkille, että Turkki on edelleen EU:n kuudenneksi suurin kauppakumppani ja että EU on Turkin suurin kauppakumppani 38 prosentin osuudella Turkin

kokonaisviennistä ja 71 prosentin osuudella Turkkiin tulevista suorista ulkomaisista investoinneista; pitää myönteisenä komission meneillään olevaa EU:n ja Turkin tulliunionia koskevaa arviointia, jolla pyritään selvittämään, miten tullinunioni vaikuttaa osapuoliin ja miten sitä voidaan päivittää, ja kehottaa Turkkia poistamaan jäljellä olevat rajoitukset tavaroiden vapaalta liikkuvuudelta;

38. ottaa huomioon Turkin strategisen roolin energiatoimitusten solmukohtana ja runsaiden uusiutuvien energiaressurssien haltijana; katsoo, että olisi harkittava, voivatko EU ja Turkki tehdä tiivistä yhteistyötä energia-alalla ja olisiko käynnistettävä neuvottelut energiaa koskevasta neuvotteluluvusta 15 asianmukaisen sääntelykehysten takaamiseksi; korostaa myös, että Turkki on otettava mukaan kehittämään Euroopan energiapolitiikkaa; korostaa, että ilmastonmuutosta, uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevien ensisijaisten tavoitteiden suhteen on ryhdyttävä toimiin ja painottaa tässä yhteydessä EU:n ja Turkin välisiä yhteistyömahdollisuuksia vihreän energian alalla; pyytää komissiota rahoittamaan Turkissa ensisijaisesti uusiutuvan energian hankkeita, energiaverkkoa ja sen yhteenliitettävyyttä; kehottaa Turkkia panemaan ympäristövaikutusten arviointia koskevan lainsäädännön täysimääräisesti täytäntöön sallimatta poikkeuksia suurhankkeiden kohdalla;
 39. panee merkille, että Turkki on lisännyt panostaan Kaakkois-Euroopassa, erityisesti Bosnia ja Hertsegovinassa, ja kannustaa Turkin viranomaisia sovittamaan esittämänsä kannanotot EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan mukaisesti, koordinoimaan diplomaattisen toimintansa korkean edustajan / varapuheenjohtajan kanssa sekä lujittamaan edelleen yhteistyötä EU:n jäsenvaltioiden kanssa;
 40. suhtautuu myönteisesti Turkin sitoumukseen humanitaarisen avun antamisesta lähes miljoonalle Syyrian pakolaisille; kehottaa Turkkia valvomaan tarkasti rajojaan, jotta estetään taistelijoiden ja aseiden virtaaminen sellaisille ryhmille, jotka luotettavien tietojen mukaan ovat syyllistyneet järjestelmälliseen ihmisoikeuksien loukkaamiseen tai jotka eivät ole sitoutuneet demokraattiseen vallanvaihtoon Syyriassa; katsoo, että EU:n, Turkin ja muiden kansainvälisten sidosryhmien olisi pyrittävä aktiivisesti kehittämään yhteistä strategista näkemystä, jolla edistetään viipymättä poliittista ratkaisua Syyriassa ja tuetaan alueen poliittista ja taloudellista vakautta erityisesti Jordaniassa, Libanonissa, Iranissa ja Irakissa; panee erityisesti merkille suurten kaupunkien laitamilta turvaa hakeneen Syyrian alaviittien pakolaisyhteisön vaikeat olot ja pyytää Turkkia varmistamaan, että yhteisölle voidaan toimittaa tehokkaasti apua; korostaa, että on tärkeää varmistaa pakolaisten mahdollisuudet saada koulutusta ja työtä ja ilmaisee samalla huolensa pakolaisyhteisöjen sosio-ekonomisista vaikutuksista pakolaisleirien läheisyydessä sijaitseviin kaupunkeihin ja kyliin; pyytää komissiota, jäsenvaltioita ja kansainvälistä yhteisöä tekemään tiivistä yhteistyötä Turkin kanssa avun toimittamiseksi perille pakolaisväestölle;
- o
- o o
41. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, korkealle edustajalle / varapuheenjohtajalle, Euroopan neuvoston pääsihteerille,

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen presidentille, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Turkin tasavallan hallitukselle ja parlamentille.